

Dosarul nr.2ra-1217/16

Instanța de fond: Judecătoria Edineț– A. Rusu

Instanța de apel: CA Bălți – T. Duca, E. Grumeza, S. Procopciuc

DECIZIE

22 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al
Curtii Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței
judecători

Svetlana Filincova,
Sveatoslav Moldovan, Dumitru Mardari,
Galina Stratulat, Maria Ghervas,

examinînd recursului declarat de către avocatul Antonina Ivașciuc în interesele Silviei Bogdan în pricina civilă la acțiunea Silviei Bogdan împotriva lui Constantin Bogdan privind partajarea proprietății comune în devălmășie, împotriva deciziei Curtii de Ape Bălți din data de 22 decembrie 2015,

C O N S T A T Ă :

Bogdan Silvia s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Bogdan Constantin privind partajarea proprietății comune în devălmășie, prin atribuirea casei individuale de locuit cu suprafața de 91,0 m.p., cu număr cadastral 4101217.020.01 în proprietatea Silviei Bogdan, iar construcției accesorii cu suprafața de 59.3 m.p., cu număr cadastral 4101217.020.02 în proprietatea lui Constantin Bogdan. Terenul aferent casei de locuit cu suprafața de 0,0946 ha, cu număr cadastral 4101217.020 și construcția accesorie nelegalizată a le lăsa în folosința comună (f.d. 1-3).

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat, că la data de 16 iunie 1977 a înregistrat căsătoria cu Bogdan Constantin. În anul 1977 soții Bogdan au depus la Primăria Edineț cerere privind acordarea unui lot de pământ pentru construcția casei de locuit. În același an au început construcția casei, fiind finisată în anul 1985. De asemenea, au edificat o construcție auxiliară și un garaj, care nu este înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Edineț.

În anul 2004 Bogdan Silvia a plecat la muncă peste hotare, unde se află pînă în prezent. În această perioadă a transmis bani pentru întreținerea și efectuarea reparației

casei de locuit. Astfel, în perioada 31 ianuarie 2005 – 06 noiembrie 2006 a transferat pe numele soțului suma de 18 750 euro, iar în perioada 12 octombrie 2005- 04 aprilie 2008 pe numele fiului a transmis suma de 19 800 euro.

Ținând cont de faptul că pe banii ei s-au efectuat lucrări de întreținere și reparație a casei de locuit, solicită anume ei să-i fie atribuită în proprietate casa de locuit, lui Bogdan Constantin - construcția auxiliară, iar terenul și construcția auxiliară neautorizată să fie lăsate în folosință comună.

Prin hotărârea Judecătorei Edineț din data de 20 noiembrie 2014 s-a admis cererea de chemare în judecată, s-au împărțit bunurile proprietate comună în devălmășie, atribuindu-i Silviei Bogdan casa individuală de locuit cu suprafața de 91,0 m.p., cu număr cadastral 4101217.020.01, iar lui Bogdan Constantin - construcția accesorie cu suprafața de 59.3 m.p., cu număr cadastral 4101217.020.02. Terenul aferent casei de locuit cu suprafața de 0,0946 ha, cu număr cadastral 4101217.020 și construcția accesorie nelegalizată s-au lăsat în folosință comună (f.d. 103).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la data de 20 decembrie 2014 Bogdan Constantin a depus cerere de apel, prin care a solicitat casarea hotărârii contestate, cu restituirea cauzei la rejudecare (f.d. 109).

Prin decizia Curții de Apel Bălți din data de 28 aprilie 2015 s-a admis cererea de apel, s-a casat integral hotărârea contestată, cu emiterea unei hotărâri noi, prin care s-a respins cererea de chemare în judecată (f.d. 153).

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din data de 21 octombrie 2015 s-a admis recursul declarat de Bogdan Silvia, s-a casat decizia instanței de apel cu trimiterea cauzei la rejudecare în alt complet de judecători (f.d. 178-181).

Prin decizia Curții de Apel Bălți din data de 22 decembrie 2015 s-a admis apelul declarat de Bogdan Constantin, s-a casat hotărârea contestată cu emiterea unei hotărâri noi, prin care s-a admis cererea de chemare în judecată privind partajarea proprietății comune în devălmășie prin dispunerea vânzării bunurilor imobile situate în or. Edineț, str. Vladimir Comarov, 99, cu numerele cadastrale 4101217.020.01, 4101217.020.02 și 4101217.020 la licitație și partajarea sumei obținute în urma vânzării imobilelor în două părți egale între Bogdan Constantin și Bogdan Silvia (f.d. 203-207).

Nefiind de acord cu decizia Curții de Apel Bălți din 22 decembrie 2015, avocatul Antonina Ivașciuc în interesele Silviei Bogdan a depus recurs, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu trimiterea cauzei pentru rejudecare în instanța de apel (f.d.214-217).

În motivarea recursului recurenta a indicat că instanța de apel a aplicat legea, care nu trebuia să fie aplicată și anume prevederile art. 361 alin. 2, lit. b) Cod Civil, a dispus vânzarea bunurilor imobile proprietate în devălmășie, situate în or. Edineț, str. Vladimir Comarov, 99, cu numerele cadastrale 4101217.020, 4101217.020.01 și 4101217.020.02 la licitație și partajarea sumei obținute în urma vânzării imobilelor în

două părți egale între Bogdan Constantin și Bogdan Silvia, în timp ce această normă este aplicabilă la împărțirea bunurilor proprietate comună pe cote – părți.

În conformitate cu art. 434 alin. 1 CPC recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele cauzei atestă, că decizia Curții de Apel Bălți a fost pronunțată la 22 decembrie 2015, expediată părților prin intermediul oficiului poștal la data de 19 ianuarie 2016, recepționată de către recurență la data de 22 ianuarie 2016 (f.d. 209).

În aceste circumstanțe recursul depus la 23 martie 2016 se consideră a fi depus în termen.

În conformitate cu art.445 alin. 1, lit. c) CPC instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În speță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul depus de către avocatul Antonina Ivașciuc în interesele Silviei Bogdan întemeiat și care urmează să fie admis din următoarele considerente.

Instanța de recurs a constatat, că Bogdan Silvia și Bogdan Constantin conform certificatului de căsătorie seria CS-V 0802274 se află în relații de căsătorie din 16 iulie 1977 pînă în prezent (f.d. 4).

Din extrasul din Registrul bunurilor imobile rezultă că soții Bogdan dețin în proprietate comună în devălmășie, în orașul Edineț, str. Vladimir Comarov, 99, terenul pentru construcții cu suprafața de 0,0946 ha, cu număr cadastral 4101217.020, casă individuală de locuit cu suprafața de 91,0 m.p., cu număr cadastral 4101217.020.01, construcția accesorie cu suprafața de 59.3 m.p., cu număr cadastral 4101217.020.02 (f.d. 5).

Dreptul de proprietate asupra bunurilor imobile a fost înscris în baza: actului nr. f/n din 28 mai 1986 (14619-2/01); Hotărârii Comitetului orășanesc Edineț din 26 mai 1986 (14619-3-1); titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 4101217020 din 29 septembrie 2001 (14619-1/01), (f.d. 5).

Potrivit art. 19 alin. 1 Codul Familiei „*bunurile dobîndite de către soți în timpul căsătoriei sînt supuse regimului proprietății în devălmășie*”.

Articolul 20 alin. 1 și alin. 5 Codul Familiei stabilește că „*bunurile dobîndite de către soți în timpul căsătoriei aparțin ambilor cu drept de proprietate în devălmășie, conform legislației. Sînt proprietate în devălmășie a soților bunurile care au fost dobîndite din ziua încheierii căsătoriei pînă în ziua încetării acesteia*”.

În conformitate cu articolul 25 alin. 1 și alin. 3 Codul Familiei „*împărțirea proprietății în devălmășie a soților poate fi făcută atît în timpul căsătoriei, cît și după desfacerea ei, la cererea oricărui dintre soți. În caz de neînțelegere, determinarea cotei-părți a fiecărui soț în proprietatea în devălmășie, precum și împărțirea acesteia în natură, se face pe cale judecătorească*”.

Din articolul 26 alin. 2 Cod Familiei rezultă că „*la împărțirea proprietății în devălmășie a soților și determinarea cotelor-părți din aceasta, părțile soților sînt considerate egale dacă contractul matrimonial nu prevede altfel*”.

Articolul 373 Cod Civil „*în cazul împărțirii bunurilor proprietate comună în devălmășie a soților, părțile lor se consideră egale. Bunurile proprietate comună în devălmășie a soților pot fi împărțite atît la divorț, cît și în timpul căsătoriei. Împărțirea bunurilor comune în timpul căsătoriei nu afectează regimul juridic al bunurilor care vor fi dobîndite în viitor*”.

Reclamanta Bogdan Silvia a solicitat partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie prin atribuire în natură ei - casa individuală de locuit, lui Bogdan Constantin construcția auxiliară (sarai), cu lăsarea în folosință comună a terenului.

Curtea de apel, ieșind din limitele pretențiilor formulate, a dispus vînzarea bunurilor imobile situate în or. Edineț, str. Vladimir Comarov, 99, cu numerele cadastrale 4101217.020.01, 4101217.020.02 și 4101217.020 la licitație și partajarea sumei obținute în urma vînzării imobililor în două părți egale între Bogdan Constantin și Bogdan Silvia.

Aici, urmează de menționat, că partajarea averii prin metoda dispusă de către instanța de apel este aplicabilă conform prevederile art. 361 Cod Civil, în cazul partajării bunurilor comune pe cote părți, în situația cînd bunul proprietate comună pe cote părți este indivizibil, ori nu este partajabil în natură, nici una din părți nu a solicitat atribuirea întregului bun în schimbul unei sulte.

Instanța nu a stabilit, ori la materialele dosarului nu există vreo probă, că casa de locuit cu suprafața de 91,0 m.p., construcția accesorie cu suprafața de 59,3 m.p și terenul cu suprafața de 0,0946 ha nu sunt partajabile în natură.

Totodată, instanța nu a stabilit care sunt cotele părți a fiecărui soț în proprietatea comună și în dependență de cotele părți cum urmează să fie împărțite bunurile, care este valoarea bunurilor la data partajării lor, și în situația cînd va exista diferență între prețul bunurilor atribuite să stabilească mărimea sultei care să fie achitată de un soț celuilalt soț.

Instanța nu a verificat pretențiile reclamantei cu privire la lăsarea în folosință comună a terenului și dacă terenul urmează să fie partajat pe cote părți sau să-i fie păstrat statutul de bun în devălmășie.

Astfel, soluția instanței de apel este prematură în cazul în care urma să concretizeze pretențiile înaintate și susținute de către reclamanta Silvia Bogdan pe toată perioada examinării cauzei, să stabilească cotele părți ale soților, să verifice dacă casa de locuit, construcția accesorie și terenul pot fi partajate sau sunt bunuri indivizibile și în cazul că sunt partajabile să stabilească variantele de partaj.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că s-a constatat o eroare judiciară, care nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul lărgit ajunge la concluzia de a casa integral decizia Curții de Apel Bălți din 22 decembrie

2015 și de a restitui prezenta pricină civilă la rejudecare la Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecători.

La rejudecarea pricinii instanța de apel urmează să țină cont de cele indicate, să verifice pretențiile reclamantei, să propună părților să prezinte probe cu privire la partajul în natură a bunurilor, să se expună asupra tuturor pretențiilor, să verifice și alte circumstanțe ce prezintă importanță pentru soluționarea corectă a litigiului, să aprecieze sub toate aspectele, complet și obiectiv, conform exigențelor art. 130 CPC, probele administrate pe dosar, și în dependență de situația stabilită, în raport cu normele de drept material, care reglementează relațiile dintre părți, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

În temeiul celor expuse, în baza art. 445 alin. 1) lit. c) CPC Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Se admite recursul declarat de către avocatul Antonina Ivașciuc în interesele Silviei Bogdan.

Se casează decizia Curții de Apel Bălți din 22 decembrie 2015 în pricina civilă la acțiunea Silviei Bogdan împotriva lui Constantin Bogdan privind partajarea proprietății comune în devălmășie.

Se remite cauza la rejudecare la Curtea de Apel Bălți în alt complet de judecători.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței

Svetlana Filincova

judecători

Sveatoslav Moldovan

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

Maria Ghervas